

COLLOQVIVM QVINTVM DECIMVM

Persōnae: Mārcus, Iūlia, Aemilia, Iūlius, servī

Post meridiem Mārcus in hortō ambulāns Iūliam inter rosās
sedentem videt. Puella quiēta est neque canit.

Frāter apud sorōrem cōnsīdit eamque interrogat: “Cūr tam quiēta
es, Iūlia, neque canis?”

5 Iūlia: “Nōn canō, quia trīstis sum.”

Mārcus: “Quid trīstis es? Nōnne rosae tē dēlectant?”

Mārcus Iūliae rosās pulchrās mōnstrat, neque ea rosās aspicit. In
oculis puellae lacrimae sunt. Mārcus eam lacrimāre videt.

Mārcus: “Quid est, Iūlia? Quid plōrās?”

10 Iūlia: “Nōn plōrō. Lacrimō quod pullī sunt mortuī. Ecce pullī.”

Iūlia nīdum ē rosīs sūmit et frātrī ostendit. In nīdō sunt quattuor
pullī mortuī.

Mārcus tacitus pullōs aspicit, tum rīdēre incipit: “Hahaha!”

Iūlia: “Quid rīdēs, Mārce?”

15 Mārcus: “Rīdeō, quod pullī foedī sunt!”

Iūlia: “Fōrmōsī sunt pullī mortuī. Cūr tū eōs foedōs esse putās?”

Mārcus: “Aspice, Iūlia: corpora eōrum sunt nūda et sordida,
colla nimis longa, ālae nimis brevēs. Nihil foedius est quam
pullus mortuus!”

20 Haec verba audiēns Iūlia plōrāre incipit atque mātrem vocat:

“Uhuhū! Mamma!”

Mārcus rīdēns ā sorōre plōrante discēdit.

Aemilia accurrit et Iūliam oculōs tergēre ac laetam esse iubet:

“Tergē oculōs, Iūlia! Es laeta! Quid manū tenēs?”

25

“Nīdum cum pullīs teneō” inquit Iūlia, et matrī nīdum et pullōs ostendit.

Aemilia nīdum aspiciēns “At mortuī sunt pullī!” inquit, “Cūr eōs pullōs foedōs nōn relinquis et mēcum venīs in villam?”

Haec verba audiēns Iūlia rūsus plōrāre incipit.

30

Aemilia: “Dēsine plōrāre, Iūlia! Venī in cubiculum! Fessa es.”

Iūlia exclāmat: “Nōn sum fessa! Nōn sum fessa!” sed māter manum eius capit et eam sēcum in villam dūcit.

Nīdus ad terram cadit. Quattuor pullī mortuī in herbā iacent.

Iam Iūlia quiēta in lectulō suō dormit. Servī autem quiētī nōn

35

sunt, sed canunt et rīdent, quia dominum nōn vident; servī enim dominum sevērū ā villā abesse putant.

Sed Iūlius, quī in peristylō est, servōs canere et rīdēre audit eōs-que quiētōs esse iubet: “Este quiētī, servī! Cūr canitis et rīdētis, dum Iūlia dormit?”

40

Respondent servī: “Canimus et rīdēmus quia laetī sumus. Nōnne tū canis et rīdēs cum laetus es?”

Dominus irātus magnā vōce clāmat: “Tacēte!!! Ego dominus sum, vōs servī estis! Iūlia dormit.”

Puella dormiēns clāmōre patris excitātur. Iūlia ē lectō surgit atque ē cubiculō exit.

45

Iūlius filiā suā venīre videt eamque interrogat: “Quid nōn dormīs, Iūlia?”

Iūlia: “Nōn dormiō, quod tē clāmāre audiō; itaque nōn possum dormire. Cūr clāmās, pater?”

Iūlius: “Ego servōs clāmantēs tacēre iubeō. Nōnne servōs improbōs clāmāre audīs?”

